

Konkurences padome

SKAIDROJUMS PAR LIETAS IZBEIGŠANU AR RAKSTVEIDA APŅEMŠANOS

RĪGA

2025

SATURS

1	RAKSTVEIDA APŅEMŠANĀS.....	3
1.1	<i>TIESISKAIS IETVARŠ UN MĒRĶIS</i>	<i>3</i>
1.2	<i>PIEMĒROJAMĪBA UN ATTIECINĀMĪBA</i>	<i>4</i>
1.3	<i>TIESISKIE PIENĀKUMI RAKSTVEIDA APŅEMŠANĀS PROCESĀ</i>	<i>8</i>
2	PROCESS IESTĀDĒ	9
2.1	<i>RAKSTVEIDA APŅEMŠANĀS PROCESA IESTĀDĒ UZSĀKŠANA</i>	<i>9</i>
2.2	<i>RAKSTVEIDA APŅEMŠANĀS PIEDĀVĀJUMA IZVĒRTĒŠANA</i>	<i>10</i>
3	LĒMUMS PAR RAKSTVEIDA APŅEMŠANOS.....	11
3.1	<i>PĀRSŪDZĒŠANAS KĀRTĪBA</i>	<i>11</i>
3.2	<i>PĀRSKATĪŠANAS KĀRTĪBA</i>	<i>12</i>
4	RAKSTVEIDA APŅEMŠANĀS NEPILDĪŠANA.....	13
4.1	<i>PIESPIEDU NAUDA.....</i>	<i>13</i>
4.2	<i>LIETAS IZPĒTES ATJAUNOŠANA</i>	<i>13</i>
5	PAŠNOVĒRTĒJUMA RĪKS	15
	LĪDZŠINĒJĀ KP PRAKSĒ PIEŅEMTĀS RAKSTVEIDA APŅEMŠANĀS	16

1 RAKSTVEIDA APŅEMŠANĀS

- 1 Rakstveida apņemšanās ir viens no iespējamajiem sadarbības veidiem ar Konkurences padomi (turpmāk – KP) pārkāpuma lietas izpētē un dod iespēju tirgus dalībniekam piedāvāt KP sev saistošus nosacījumus, lai novērstu KP uzsāktā izpētes lietā identificētu konkurences tiesību problemātiku ar mērķi lietas izpēti izbeigt.

SADARBĪBAS VEIDI AR KP

1. attēls. **Sadarbības veidi ar KP**

- 2 Šī dokumenta mērķis ir paplašināti skaidrot tirgus dalībniekiem rakstveida apņemšanas procesu, kas regulēts Konkurences likuma (turpmāk – KL) 27.² pantā "*Lietas izpētes izbeigšana ar rakstveida apņemšanos*" (turpmāk – rakstveida apņemšanās process).
- 3 Līdzīgu procesu konkurences lietās piemēro arī Eiropas Komisija (turpmāk – Komisija) saskaņā ar Padomes Regulas (EK) Nr. 1/2003 par to konkurences noteikumu īstenošanu, kas noteikti Līguma par Eiropas Savienības darbību (turpmāk – LESD) 101. un 102. pantā (turpmāk – Regula Nr. 1/2003) 9. pantu¹, atbilstoši kuram arī Komisijai ir tiesības atsevišķās konkurences tiesību pārkāpumu lietās pieņemt lēmumu par saistību piemērošanu (analoģs KL – rakstveida apņemšanos).
- 4 Līdz šim KP ir izbeigusi 14 lietas, pamatojoties uz KL 8. panta pirmās daļas 4. punktu un 27.² panta pirmo daļu².

1.1 TIESISKAIS IETVARŠ UN MĒRĶIS

- 5 Atbilstoši KL 27.² panta pirmajai daļai, ja tirgus dalībnieks rakstveidā apņemas pildīt noteiktus tiesiskos pienākumus, kas novērš konkurences kavēšanu, ierobežošanu, deformēšanu, KP, izvērtējot lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus, kā arī lietderības apsvērumus, var pieņemt lēmumu par lietas izpētes izbeigšanu un tiesisko pienākumu uzlikšanu. Līdz ar to pirms tiek veikta pilna iespējamā konkurences tiesību pārkāpuma lietas izpēte un pieņemts lēmums par pārkāpuma konstatēšanu, norma piešķir tiesības tirgus dalībniekam piedāvāt KP uzņemties sev saistošu tiesisko pienākumu izpildi, tādējādi pēc iespējas ātrāk novēršot tirgus

¹ Saskaņā ar Regulas Nr. 1/2003 9. panta pirmo daļu, ja Komisija plāno pieņemt lēmumu, ar ko pieprasa pārkāpšanas izbeigšanu, un ja attiecīgie tirgus dalībnieki piedāvā uzņemties saistības, lai atbilstu prasībām, kuras tiem paudusi Komisija savā sākotnējā vērtējumā, Komisija var ar lēmumu atzīt šo saistību saistošo spēku attiecībā uz tirgus dalībniekiem.

² Līdz 14.06.2016., pamatojoties uz KL 27.² panta otro daļu. KL 27.² pants grozīts ar 12.05.2016. likumu "Grozījumi Konkurences likumā", kas stājās spēkā 15.06.2016.

dalībnieka rīcības radītās negatīvās sekas konkurencei. Ja KP uzskata, ka tirgus dalībnieka rakstveida apņemšanās pildīt noteiktus tiesiskos pienākumus novērš iespējamo konkurences kavēšanu, ierobežošanu vai deformēšanu, un šāda apņemšanās atbilst KL 2. pantā noteiktajam legītimajam mērķim, KP atbilstoši lietderības apsvērumiem pieņem lēmumu par lietas izbeigšanu.

- 6 Rakstveida apņemšanās procesa mērķis ir nodrošināt savlaicīga rezultāta sasniegšanu un iestādes procesa efektivitāti. Piemērojot rakstveida apņemšanās procesu, identificētā konkurences tiesību problemātika tirgū var tik novērsta ievērojami ātrāk un efektīvāk, nekā tas notiktu pilnā pārkāpuma lietas izpētes procesā, kurā nepieciešams izmeklēt un pierādīt iespējamo pārkāpumu, kā arī, iespējams, turpināt procesu tiesvedības stadijā, ja tirgus dalībnieks iestādes secinājumiem nepiekrīt. Tādējādi rakstveida apņemšanās procesā iestāde ietaupa nozīmīgus resursus, ņemot vērā pārkāpuma lietu izpētes procesa ilgumu un bieži vien arī sarežģītību. Turklāt pēc iespējas ātrāka rezultāta sasniegšana, novēršot negatīvās sekas konkurencei iespējami agrāk pēc to identificēšanas, dod iespēju savlaicīgi atjaunot tirgū konkurencei labvēlīgu situāciju, pirms sekas ir kļuvušas neatgriezeniskas.
- 7 Savukārt attiecībā uz tirgus dalībnieku – rakstveida apņemšanās procesā iestāde ar lēmumu nekonstatē konkurences tiesību pārkāpumu. Līdz ar to netiek radītas negatīvas sekas tirgus dalībnieka reputācijai un netiek ietekmēts tirgus dalībnieka finansiālais stāvoklis, jo KP, izbeidzot lietu ar rakstveida apņemšanos, naudas sodu nepiemēro. Tāpat līdzīgi kā iestādei arī tirgus dalībniekam, apņemoties pildīt noteiktus tiesiskos pienākumus, ir iespēja ietaupīt ievērojamus resursus, salīdzinājumā ar gadījumu, ja KP veiktu pārkāpuma lietas izpētes procesu pilnā apmērā.
- 8 Rakstveida apņemšanās process ir piemērojams tikai tad, ja tirgus dalībnieks apzinās un atzīst tā rīcības negatīvo ietekmi uz konkurenci un labprātīgi vēlas koriģēt savu rīcību un tās radītās negatīvās sekas konkurencei pēc iespējas agrākā pārkāpuma lietas izpētes procesa stadijā. KP, visticamāk, (sk. Skaidrojuma 13. rindkopu) nesaskatītu par atbilstošu uzsākt rakstveida apņemšanās procesu brīdī, kad KP ir pabeigusi iespējamā pārkāpuma izpēti un nosūtījusi tirgus dalībniekam paziņojumu par to, ka ir iegūta informācija, kas nepieciešama lēmuma pieņemšanai (KL 26. panta sestā daļa³).
- 9 KP, piemērojot KL 27.² panta regulējumu, var ņemt vērā arī Komisijas praksi un Regulā Nr. 1/2003 ietvertu attiecībā uz lietas izpētes izbeigšanu ar saistību piemērošanu, ņemot vērā kopējo konkurences tiesību harmonizāciju Eiropas Savienībā. Vienlaikus Regulas Nr. 1/2003 nosacījumi un Komisijas prakse lietās par izpētes izbeigšanu ar saistību piemērošanu nav tieši piemērojama un attiecināma KP procesos, ņemot vērā Regulas Nr. 1/2003 5. pantā nostiprināto dalībvalstu konkurences iestāžu procesuālās autonomijas principu⁴.

1.2 PIEMĒROJAMĪBA UN ATTIECINĀMĪBA

- 10 Rakstveida apņemšanas procesu ir iespējams piemērot lietās, kas ierosinātas gan pēc KL 11. panta pirmās daļas (aizliegtas vienošanās⁵, sk. šī skaidrojuma

³ Saskaņā ar KL 26. panta sesto daļu KP rakstveidā paziņo procesa dalībniekiem, ka ir iegūta informācija, kas nepieciešama lēmuma pieņemšanai.

⁴ Sk. arī Regulas Nr. 1/2003 22. apsvērumu.

⁵ Gadījumā, ja pret tirgus dalībnieku ir ierosināta lieta par KL 11. panta pirmās daļas vai/un LESD 101. panta 1. punkta pārkāpumu un konkrētajā gadījumā nav iespējama lietas

14. rindkopu), gan KL 13. panta pirmās daļas (dominējošā stāvokļa jaunprātīga izmantošana). Tāpat rakstveida apņemšanās process var tikt piemērots lietās, kas ierosinātas par Reklāmas likuma⁶ un Negodīgas tirdzniecības prakses aizlieguma likuma (turpmāk – NTPAL) pārkāpumu. Arī gadījumos, kad KP ierosināta lieta par LESD 101. panta 1. punkta vai LESD 102. panta pārkāpumu, ir iespējams attiecināt rakstveida apņemšanās procesu saskaņā ar KL 27.² pantu.

PIEMĒROJAMĪBA

2. attēls. Rakstveida apņemšanās procesa piemērojamība

- 11 Savukārt gadījumos, kad tiešās pārvaldes, pastarpinātās pārvaldes iestādes, kā arī kapitālsabiedrības, kurā publiskai personai ir izšķiroša ietekme, rīcība neatbilst KL 14.¹ pantā nostiprinātajam konkurences neitralitātes principam, KL 14.¹ panta otrajā daļā ir paredzēts, ka KP lietā veic pārrunas ar iepriekš minētajiem subjektiem, lai nodrošinātu likuma prasību ievērošanu. Veiksmīgas pārrunu procedūras noslēgumā tiek sasniegts līdzīgs rezultāts kā lietā, kas tiek izbeigta ar rakstveida apņemšanos, proti, tiek atrisināta KP identificētā konkurences problemātika.
- 12 Vienlaikus jāņem vērā, ka KP pilnvaras attiecībā uz tiešās pārvaldes un pastarpinātās pārvaldes iestādēm aprobežojas ar KL 14.¹ panta otrajā daļā noteikto pārrunu procedūru un neparedz pilnvaras pieņemt lēmumus par pārkāpuma konstatēšanu, kā rezultātā arī KL 27.² panta piemērošana attiecībā uz šīm iestādēm nav iespējama. Attiecībā uz kapitālsabiedrībām, kurās publiskai personai ir izšķiroša ietekme, KP ir tiesības, ja pārrunu rezultātā neizdodas nodrošināt KL 14.¹ panta pirmajā daļā noteikto prasību ievērošanu, pieņemt lēmumu par pārkāpuma konstatēšanu, tiesiskā pienākuma un naudas soda uzlikšanu. Attiecīgi, lietas izpētes gaitā, t. sk. pārrunās, šī kapitālsabiedrība var iesniegt rakstveida apņemšanās piedāvājumu.
- 13 Atbilstoši KL 27.² panta pirmajā daļā noteiktajam KP ir rīcības brīvība rakstveida apņemšanās procesa piemērošanā. Proti, norma piešķir KP rīcības brīvību izlemt, vai administratīvais process noslēdzams bez soda – ar tirgus dalībnieka rakstveida apņemšanos pildīt noteiktus tiesiskos pienākumus.⁷ Līdz ar to tas vien, ka tirgus dalībnieks iesniedz KP rakstveida apņemšanās piedāvājumu, nenozīmē, ka šāds piedāvājums tiks pieņemts un tirgus dalībnieks varēs pajauties, ka KP ierosinātā

izbeigšana ar rakstveida apņemšanos (sk. 14. rindkopu), tirgus dalībniekam ir iespēja sadarboties ar iestādi iecietība programmas ietvaros. Plašāk skatīt: <https://www.kp.gov.lv/lv/iecietibas-programma>.

⁶ Sk. Reklāmas likuma 15. panta trešās daļas 2. punktu. Jāņem vērā, ka Reklāmas likuma pārkāpuma gadījumā lietas izbeigšanas ar rakstveida apņemšanos procesā ir atšķirības no šajā skaidrojumā minētā lietas izbeigšanas ar rakstveida apņemšanos procesa KL un NTPAL pārkāpuma lietās.

⁷ Senāta sprieduma Nr. SKA-54/2022 28. punksts.

pārkāpuma lieta tiks izbeigta. Rakstveida apņemšanās procesa piemērošanā ir jāņem vērā KL 27.² panta pirmās daļas mērķis – iespējami ātrāk un ar iespējami mazāku resursu patēriņu novērst KP radušās pamatotās šaubas par konkurences ierobežošanu, deformēšanu vai kavēšanu tirgū. Tādējādi rakstveida apņemšanās procesa piemērotību katrā lietā KP izvērtē individuāli, ņemot vērā dažādus faktorus, īpaši iespējamā pārkāpuma būtību un piedāvāto tiesisko pienākumu spēju novērst pārkāpumu ātri un efektīvi. Tāpat tiek vērtēts, kā tieši konkrētais tirgus dalībnieks ir gatavs minētos tiesiskos pienākumus īstenot praksē.

14 Atbilstoši EK un KP līdzšinējai praksei rakstveida apņemšanās process nav piemērojams lietās, piemēram, par:

- 1) karteļa vienošanos⁸, kas uzskatāms par sevišķi smagu konkurences tiesību pārkāpumu, kur ar apņemšanos izpildīt konkrētus tiesiskos pienākumus nav iespējams novērst ar pārkāpumu radītās negatīvās sekas konkurencei;

1. PIEMĒRS

Situācijas izklāsts: četri lielākie būvmateriālu vairumtirgotāji Latvijas tirgū noslēdz slepenu vienošanos par cenu līmeņa uzturēšanu noteiktā apjomā, vienlaikus vienojoties par klientu un reģionu sadali, lai savstarpēji necenstos piesaistīt viens otra klientus.

Rakstveida apņemšanās process nebūtu piemērojams, jo šāda vienošanās ir uzskatāma par horizontālu karteļa vienošanos, kas kvalificējama kā sevišķi smags konkurences tiesību pārkāpums un kuras rezultātā konkurence tiek būtiski ierobežota ar nodomu (t.i., tā ir mērķēta uz konkurences deformēšanu). Šādā gadījumā rakstveida apņemšanās process nav piemērojams, jo nav iespējams efektīvi novērst šāda sevišķi smaga izdarīta pārkāpuma negatīvās sekas uz konkurenci tikai ar tiesisku pienākumu uzņemšanos. Karteļa vienošanās dalībniekiem pastāv cits efektīvs instruments – iecietības programma – kas ļauj sadarbības gadījumā ar KP tikt atbrīvotam no naudas soda vai saņemt tā būtisku samazinājumu.

- 2) vertikālo vienošanos, kuras mērķis ir ierobežot pircēja tālākpārdošanas cenu⁹ un kas uzskatāma par smagu konkurences tiesību pārkāpumu;

⁸ Atbilstoši KL 1. panta 2.¹ punktam karteļa vienošanās ir konkurentu vienošanās, kuras mērķis ir kavēt, ierobežot vai deformēt konkurenci, īstenojot, bet neaprobežojoties ar iepirkuma vai pārdošanas cenu vai citu tirdzniecības nosacījumu, tai skaitā saistībā ar intelektuālā īpašuma tiesībām, noteikšanu vai koordinēšanu, ražošanas vai pārdošanas kvotu sadali, tirgu un klientu sadali, tai skaitā piedalīšanos vai nepiedalīšanos konkursos vai izsolēs vai vienošanos par šīs darbības (bezdarbības) noteikumiem, importa vai eksporta ierobežošanu vai pret konkurenci vērstām darbībām attiecībā uz citiem konkurentiem.

⁹ Skatīt Ministru kabineta 29.09.2008. noteikumu Nr. 797 "Noteikumi par atsevišķu vertikālo vienošanos nepakļaušanu Konkurences likuma 11. panta pirmajā daļā noteiktajam vienošanās aizliegumam" 8.1. punktu.

2. PIEMĒRS

Situācijas izklāsts: iemīlota zīmola preču izplatītājs nosaka mazumtirgotājiem obligāto tālākpārdošanas cenu (RPM – *resale price maintenance*), aizliedzot tiem pārdot preces zem noteikta cenu sliekšņa, tādējādi mākslīgi kontrolējot gala cenu līmeni patērētājiem.

Rakstveida apņemšanās process nebūtu piemērojams, jo cenu noteikšanas ierobežošana uzskatāma par stingro ierobežojumu (*hardcore restriction*), kam ir acīmredzama negatīva ietekme un šāda izplatītāja rīcība ierobežo konkurenci pēc mērķa. Šādā gadījumā rakstveida apņemšanās process nav piemērojams, jo nav iespējams efektīvi novērst šāda smaga izdarīta pārkāpuma sekas tikai ar tiesisku pienākumu uzņemšanos. Tomēr pastāv cits efektīvs instruments – iecietības programma – kas ļauj sadarbības gadījumā ar KP tikt atbrīvotam no naudas soda vai saņemt tā būtisku samazinājumu.

- 3) pārkāpumu, kura gadījumā, izvērtējot lietas apstākļus un lietderības apsvērumus, izvērstis pārkāpumu konstatējošs lēmums ar naudas sodu ir atbilstošākais risinājums, piemēram, smagās un sarežģītās dominējošā stāvokļa ļaunprātīgas izmantošanas lietās, t.sk. radot jaunu precedentu konkurences tiesībās. Regulā Nr. 1/2003 skaidrots, ka Komisija rakstveida apņemšanās procesu nepiemēro lietās, kurās tā jau sākotnēji plāno piemērot naudas sodu¹⁰;

3. PIEMĒRS

Situācijas izklāsts: infrastruktūras operators, kuram tirgū ir dominējošs stāvoklis, sistemātiski atsaka konkurentiem piekļuvi būtiskai infrastruktūrai (*essential facility*), tādējādi ierobežojot to dalību tirgū, nodarot kaitējumu patērētājiem un kopumā ierobežojot konkurenci ilgtermiņā.

Rakstveida apņemšanās process nebūtu piemērojams, ja šādā gadījumā KP, izvērtējot pārkāpuma smagumu, sistemātiskumu un ilgumu, kā arī potenciālo kaitējumu konkurentiem un gala patērētājiem, secina, ka rakstveida apņemšanās process nenodrošina pietiekami preventīvu ietekmi uz pārkāpēju un tirgu un visefektīvākais tiesiskais risinājums ir pārkāpuma konstatēšana un naudas soda piemērošana.

- 15 Lēmumu par lietas izbeigšanu ar rakstveida apņemšanos KP var pieņemt pēc tam, kad KP saņemts tirgus dalībnieka, kurš ar savu rīcību rada negatīvu ietekmi uz konkurenci un gala lietotājiem tirgū, piedāvājums uzņemties konkrētu tiesisko pienākumu izpildi, kas minēto negatīvo ietekmi novērsīs. Uzsākot rakstveida apņemšanās procesu, tirgus dalībniekam ir tiesības konsultēties ar KP un iesniegt sākotnējo piedāvājumu, kurā izteikta vēlme minēto procesu uzsākt (detalizētāk par rakstveida apņemšanās procesa uzsākšanu skatīt šī Skaidrojuma 2.1. sadaļu).
- 16 Normatīvais regulējums nenosaka konkrētu termiņu, kādā tirgus dalībniekam ir jāiesniedz KP rakstveida apņemšanās piedāvājums, ar kuru tirgus dalībnieks apņemas pildīt noteiktus tiesiskos pienākumus. Tomēr atbilstoši jau iepriekš

¹⁰ Regulas Nr. 1/2003 preambulas 13. apsvērumus.

minētajam, lai sasniegtu KL 27.² panta pirmās daļas mērķi – iespējami ātrāk novērst konkurences kavēšanu, deformēšanu vai ierobežošanu – piedāvājums iesniedzams iespējami agrākā lietas izpētes stadijā, visbiežāk pirms KP nosūta tirgus dalībniekam rakstveida paziņojumu, ka ir iegūta informācija, kas nepieciešama lēmuma pieņemšanai¹¹. Arī Komisija, piemērojot Regulas Nr. 1/2003 9. pantu, iedrošina tirgus dalībniekus pēc iespējas ātrākā termiņā uzņemties saistības, lai izbeigtu potenciālo pārkāpumu.

1.3 TIESISKIE PIENĀKUMI RAKSTVEIDA APŅEMŠANĀS PROCESĀ

- 17 KP ir plaša rīcības brīvība izvērtēt tirgus dalībnieka piedāvātās rakstveida apņemšanās piemērotību konstatētās konkurences tiesību problemātikas novēršanai, ņemot vērā konkrētā konkurences ierobežojuma veidu, ilgumu, smagumu u.c. apstākļus. Proti, tirgus dalībnieka piedāvātājiem tiesiskajiem pienākumiem, kurus tas apņemas izpildīt, ir jābūt piemērotiem un saistītiem ar rīcību, kas negatīvi ietekmē konkurenci tirgū.
- 18 Tiesiskajiem pienākumiem ir jābūt tādiem, kas:
 - 1) ir tieši mērķēti uz KP konstatētās konkurences problēmas pilnīgu atrisināšanu vai novēršanu. Tiesiskie pienākumi nevar tikai daļēji atrisināt KP konstatēto problēmu, tiem ir jābūt pilnīgi efektīviem¹²;
 - 2) paredzamā, bet pēc iespējas īsākā laika posmā nodrošina ilgstošas labvēlīgas tirgus struktūras izmaiņas;
 - 3) nerada potenciāli jaunu konkurences tiesību pārkāpumu/problemātiku tirgū.
- 19 Visbiežāk sastopamie tiesisko pienākumu veidi ir:
 - 1) **uzvedības** (*behavioural*) – tiesiskā pienākuma veids, kas saistīts ar tirgus dalībnieka (uz nākotni vērstas) uzvedības regulāciju. Visbiežāk tas izpaužas, tirgus dalībniekam apņemoties piedāvāt noteiktas preces vai pakalpojumus saskaņā ar īpašiem nosacījumiem, piemēram, nediskriminējošā veidā rīkoties pret patērētāju un/vai citu tirgus dalībnieku, izvairīties no produktu sasaistīšanas u.c. Tas, kāds uzvedības pienākums tiks apstiprināts no KP puses, ir atkarīgs no rīcības būtības. Uzvedības pienākumu piemērošana ir raksturīga dominējošā stāvokļa ļaunprātīgas izmantošanas lietās, jo tikai sistemātiskas darbības, kas raksturīgas tirgus varas ļaunprātīgai izmantošanai, ir iespējams novērst ar patstāvīgu iejaukšanos tirgū jeb liekot tirgus dalībniekam konkurencei kaitīgās darbības vietā veikt konkurencei neitrālu vai labvēlīgu darbību. Vienlaicīgi uzvedības tiesiskie pienākumi būtu atbilstošākie, risinot NTPAL pārkāpumus, kas vērsti uz iepircēja kā ietekmējošās sadarbības puses negodīgo rīcību attiecībā uz sadarbību ar piegādātājiem;
 - 2) **strukturālie** (*structural*) – tiesiskā pienākuma veids, kas ietver tāda aizsardzības līdzekļa ieviešanu, kas nodrošina maksimālu aizsardzības līdzekli

¹¹ Atbilstoši KL 26. panta sestās daļas otrajam teikumam.

¹² Gadījumā, ja tirgus dalībnieks piedāvā tādu tiesisko pienākumu, kas ir plašāks par vajadzīgo, bet neatstāj negatīvu iespaidu uz konkrēto tirgu, tad KP pienākums nav to darīt zināmu tirgus dalībniekam, kā arī meklēt mazāk apgrūtināšas vai mērenākas alternatīvas, kas attiecas tikai uz pārkāpuma novēršanu konkrētajā tirgū. *Bellamy&Child, para 61. The CJ held that the GC had erred by examining other less onerous solutions for the purpose of applying the principle of proportionality, including possible adjustments to the joint commitments, thereby encroaching upon the discretion enjoyed by the Commission, instead of reviewing the lawfulness of the Commission's assessment (see paras. 65–67).*

pret konkrēta tirgus dalībnieka īstenoto rīcību. Šis tiesiskais pienākums būtu piemērojams, ja citi, mazāk ierobežojoši tiesiskie pienākumi, nerasniedz vēlamo mērķi, piemēram, uzliekot par pienākumu tirgus dalībniekam ieviest izmaiņas juridiskas personas struktūrā vai veikt tās aktīvu atsavināšanu.

- 20 Plašāk par tiesisko pienākumu veidiem skatīt skaidrojumā "Saistošie noteikumi konkurences tiesību pārkāpumu lietās: to būtība un izstrādes principi".

2 PROCESS IESTĀDĒ

- 21 Šī Skaidrojuma kontekstā¹³ rakstveida apņemšanās process ir piemērojams KP pārkāpumu lietās, kas ierosinātas saskaņā ar KL 22. panta pirmo daļu, vienlaicīgi ņemot vērā apsvērumus, kas norādīti šī Skaidrojuma 14. rindkopā.

3. attēls. Rakstveida apņemšanās procesa stadijas iestādē

2.1 RAKSTVEIDA APŅĒMŠANĀS PROCESA IESTĀDĒ UZSĀKŠANA

- 22 Pēc ziņu saņemšanas (t. i., saņemot KP vēstuli par lietas ierosināšanu vai procesuālo darbību laikā – KP sēdes protokola izrakstu par lietas ierosināšanu) par pārkāpuma lietas ierosināšanu tirgus dalībniekam ir tiesības vērsties KP ar rakstisku piedāvājumu par rakstveida apņemšanās procesa uzsākšanu. Pirms piedāvājuma iesniegšanas tirgus dalībnieks var konsultēties ar KP par rakstveida apņemšanās procesu, tā saturu un norisi.
- 23 **NB!** Tirgus dalībniekam par savu vēlmi izbeigt lietu, iesniedzot rakstveida apņemšanās piedāvājumu, KP ir jāinformē iespējami agrīnā lietas izpētes posmā. Par lietas izpētes atskaides sākumpunktu tiek uzskatīts brīdis, kad tirgus dalībniekam tiek paziņots par pārkāpuma lietas ierosināšanu, savukārt par beigu punktu – visbiežāk, kad KP nosūta tirgus dalībniekam paziņojumu par to, ka ir iegūta visa nepieciešamā informācija lēmuma pieņemšanai. Jo agrāk lietas izpētes periodā tirgus dalībnieks iesniedz savu rakstveida apņemšanos, jo pozitīvāk KP to var vērtēt turpmākajā lēmuma pieņemšanas procesā.
- 24 Rakstveida apņemšanās procesa uzsākšanas sākotnējā piedāvājumā tirgus dalībniekam ir pietiekami apstiprināt vēlmi minēto procesu uzsākt un izteikt lūgumu KP izvērtēt rakstveida apņemšanās procesa piemērotību un attiecināmību ierosinātajā pārkāpuma lietā. Tirgus dalībnieks piedāvājumā papildus var norādīt rakstveida apņemšanās iespējamo saturu, proti, kādus tiesiskos pienākumus tirgus dalībnieks saredz par iespējamu uzņemties, lai novērstu konkurences tiesību

¹³ Šis skaidrojums netiek attiecināts uz Reklāmas likuma 15. panta otrās daļas 3. punktā paredzēto rakstveida apņemšanās institūtu.

problemātiku. Taču minētais nav obligāts nosacījums sākotnējā piedāvājuma iesniegšanai.

- 25 Rakstveida apņemšanās procesā KP ir svarīgi pārliecināties, ka tirgus dalībnieks izprot konkurences problemātiku, par kuru KP ierosinājusi pārkāpuma lietu. Tirgus dalībnieka izpratne un informētība ir nozīmīga, lai tā piedāvāto tiesisko pienākumu saturs būtu piemērots un attiecināms konstatētās konkurences tiesību problemātikas efektīvai novēršanai. Līdz ar to pēc piedāvājuma par rakstveida apņemšanās procesu saņemšanas KP un tirgus dalībnieka pārstāvji var organizēt tikšanās, lai pārrunātu ierosinātās pārkāpuma lietas būtību un apstākļus, to pirmšķietamo novērtējumu konkurences tiesību kontekstā. Taču rakstveida apņemšanās procesā KP nav pienākuma izsmeltoši rakstveidā skaidrot tirgus dalībniekam lietas apstākļus un konstatētās konkurences tiesību problemātikas juridisko un ekonomisko novērtējumu. Tirgus dalībnieka un KP pārstāvju komunikācijā var vairākkārt tikt apspriesti iespējamie risinājumi ar tirgus dalībnieka rīcību radīto negatīvo seku konkurencei novēršanai, tostarp, konkrētāks iespējamo tiesisko pienākumu saturs, tā piemērotība un attiecināmība.
- 26 Ja rakstveida apņemšanās procesa gaitā tirgus dalībnieks vienlaicīgi ar diskusijām par iespējamajiem risinājumiem noraida identificētās konkurences tiesību problemātikas pastāvēšanu un pret to iebilst, tad rakstveida apņemšanās process var tikt pārtraukts, ņemot vērā, ka šāda tirgus dalībnieka nostāja nav saskanīga ar rakstveida apņemšanās procesa mērķi un būtību – izbeigt lietas izpēti, ja tirgus dalībnieks apzinās tā konkurences tiesību radītās problemātikas pastāvēšanu, negatīvās sekas un piedāvā risinājumu to novēršanai.

2.2 RAKSTVEIDA APŅĒMŠANĀS PIEDĀVĀJUMA IZVĒRTĒŠANA

- 27 Kad tirgus dalībnieks, pēc nepieciešamības konsultējoties ar KP, ir izpratis ar tā rīcību radīto konkurences problemātiku un iespējamus risinājumus to novēršanai, tirgus dalībnieks iesniedz KP izvērtēšanai rakstveida apņemšanās piedāvājumu ar konkrētiem tiesiskiem pienākumiem, kurus tas ir gatavs apņemt pildīt, lai risinātu KP pārkāpuma lietā identificēto konkurences problemātiku (turpmāk – Piedāvājums).
- 28 Pēc nepieciešamības, lai pārliecinātos par Piedāvājumā norādīto tiesisko pienākumu darbības efektivitāti, attiecināmību uz lietu un piemērotību lietas apstākļiem, KP var organizēt tirgus testēšanu (*market testing*) jeb publisko konsultāciju¹⁴. Ar tirgus testēšanu saprot KP aicinājumu konkrētā tirgus un/vai saistīto tirgu dalībniekiem sniegt viedokli par tirgus dalībnieka piedāvātajiem tiesiskajiem pienākumiem, to piemērotību. Šajā procesā KP var uzrunāt arī citas puses (piemēram, patērētāju asociācijas, u.c.), uz kurām konkrēto tiesisko pienākumu izpilde var atstāt ietekmi.
- 29 **NB!** Tirgus testēšanas jeb publiskās konsultācijas mērķis nav saskaņot ar konkrētā un/vai saistītajiem tirgu dalībniekiem Piedāvājuma saturu. Tirgus testēšanas jeb publiskās konsultācijas mērķis, ņemot vērā aptaujājamo tirgus dalībnieku zināšanas par tirgu, tā apstākļiem un darbības principiem, ir pārbaudīt Piedāvājuma piemērotību konkrētas konkurences problemātikas risināšanai, kā arī izslēgt iespējamību, ka tiesisko pienākumu izpildes rezultātā varētu rasties jauni

¹⁴ Sk., piemēram, publiskā konsultācija par AS "Latvenergo" priekšlikumu aktualizēt uzņēmumam 2009. gadā uzliktos tiesiskos pienākumus siltumenerģijas vairumtirdzniecības tirgū. Pieejams: <https://www.kp.gov.lv/lv/jaunums/kp-aicina-paust-viedokli-par-latvenergo-uzlikto-tiesisko-pienakumu-siltumenerģijas-atlaides-aprekinasanai-0>.

konkurenci ierobežojoši apstākļi. Arī tad, ja tirgus testēšanā jeb publiskajā konsultācijā tiek saņemts lūgums tiesiskos pienākumus noraidīt, KP šis lūgums nav saistošs un neliedz pieņemt lēmumu par lietas izbeigšanu ar rakstveida apņemšanos.

- 30 Ja tirgus testēšanas jeb publiskās konsultācijas un/vai KP patstāvīgā izvērtējuma rezultātā iegūtā informācija apstiprina, ka Piedāvājums nespēs pilnībā atrisināt un novērst konstatēto konkurences problemātiku, KP informē Piedāvājuma iesniedzēju par nepieciešamību koriģēt tiesiskos pienākumus. Savukārt tirgus dalībniekam ir izvēles brīvība – vai nu atbilstoši KP norādītajam veikt izmaiņas piedāvājumā vai arī gadījumā, ja tirgus dalībnieks nepiekrīt KP izvērtējuma rezultātam, pārtraukt rakstveida apņemšanās procesu, kas attiecīgi nozīmē, ka KP turpina pārkāpuma lietas izpēti. Šāds process, kad KP izvērtē tirgus dalībnieka sagatavoto tiesisko pienākumu piedāvājumu un tirgus dalībnieks nepieciešamības gadījumā veic labojumus piedāvājumā, var tikt atkārtots vairākkārt, līdz tiek sasniegts vēlamais rezultāts – rakstveida apņemšanās iekļauti tiesiskie pienākumi, kas atbilst Skaidrojuma 18. rindkopā norādītajiem kritērijiem.
- 31 Lai gan atbilstoši KL 27.² pantam nav paredzēts noteikt rakstveida apņemšanās darbības ilgumu, tomēr atkarībā no katras lietas apstākļiem tiesisko pienākumu darbības laiks var būt arī terminēts. Arī saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 68. panta pirmo daļu administratīvajā aktā, kas ir arī KL 27.² panta pirmās daļas kārtībā pieņemtais lēmums, var paredzēt administratīvā akta darbību ierobežojošu nosacījumu (piemēram, termiņu, priekšnoteikumu, uzdevumu, atrunu). Līdz ar to Piedāvājuma izskatīšanas gaitā tirgus dalībnieks var ierosināt konkrētu termiņu, līdz kuram tiesiskie pienākumi būs spēkā, ja tie ir piemēroti un attiecināmi konkrētās lietas faktiskajiem apstākļiem.
- 32 Piedāvājuma izvērtēšanas ilgums KP ir atkarīgs gan no konkrētās lietas apstākļiem, gan piedāvājuma satura skaidrības, attiecināmības uz lietu un piemērotības risināt konstatēto konkurences tiesību problemātiku. Tomēr ņemams vērā, ka konkrētais process norit pārkāpuma lietas izpētes procesā, un līdz pat brīdim, kamēr nav pieņemts lēmums par lietas izbeigšanu ar rakstveida apņemšanos, pārkāpuma lietas izpētes process turpinās. Līdz ar to KP tās resursu un kapacitātes taupības dēļ ir ieinteresēta pēc iespējas ātrāk izvērtēt tirgus dalībnieka Piedāvājumu. Tāpat KP sagaida, ka Piedāvājuma iesniedzējs tiesisko pienākumu apstiprināšanas procesā nepieciešamos labojumus veiks saprātīgā termiņā, apzināti nevilcinot pārkāpuma lietas izpētes termiņus.
- 33 Ja KP ir guvusi pārliecību, ka tirgus dalībnieka piedāvātā rakstveida apņemšanās pilnībā spēs novērst konstatēto konkurences tiesību problemātiku, KP, pamatojoties uz KL 8. panta pirmās daļas 4. punktu un 27.² panta pirmo daļu, pieņem lēmumu par lietas izpētes izbeigšanu ar rakstveida apņemšanos.

3 LĒMUMS PAR RAKSTVEIDA APŅĒMŠANOS

3.1 PĀRSŪDZĒŠANAS KĀRTĪBA

- 34 Saskaņā ar KL 8. panta otro daļu KP lēmumu par lietas izpētes izbeigšanu ar rakstveida apņemšanos var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no lēmuma spēkā stāšanās dienas.
- 35 Standarta situācijā lēmums par pārkāpuma konstatēšanu ir KP vienpusēja rīcība, un lēmuma, ar kuru tiek konstatēts tirgus dalībnieka pārkāpums, tiek pamērots naudas sods un tiesiskais pienākums¹⁵, pārsūdzēšana ir tirgus dalībnieka tiesību

¹⁵ Atbilstoši KL 8. panta pirmās daļas 3. punktam.

aizsardzības līdzeklis pret valsts pārvaldes vienpusēju rīcību. Tikmēr konkrētu tiesisko pienākumu uzņemšanās, lai lieta tiktu izbeigta atbilstoši KL 27.² panta pirmajai daļai, ir brīvprātīga paša tirgus dalībnieka rīcība, rakstveida apņemšanās saturu paredzot tādu, kas būtu pieņemams gan pašam tirgus dalībniekam, gan arī KP.

- 36 Tādējādi rakstveida apņemšanās process ir tirgus dalībnieka un KP vienošanās par abpusēji pieņemamu un piemērotu risinājumu pārkāpuma lietas noslēgšanai, nevis KP vienpusēji uzlikts pienākums. KP ieskatā, tiesiskā strīda izbeigšana atbilstoši KL 27.² panta pirmajai daļai ir izlīguma panākšanai pielīdzināms process, kur puses (t. i., tirgus dalībnieks un KP) vienojas par lietas izpētes rezultātu. Tas ir kompromiss, kurā iestāde var neveikt tālāku tirgus dalībnieka pārkāpuma izmeklēšanas procesu, vienlaicīgi atrisinot tirgū pastāvošo konkurences problemātiku, savukārt tirgus dalībniekam nav negatīvo seku – konstatēts pārkāpums un noteikts naudas sods.
- 37 Tomēr, ja tirgus dalībnieks nepiekrīt konkrētiem tiesiskajiem pienākumiem vai atsakās tos uzņemties, tad lieta atbilstoši KL 27.² panta pirmajai daļai netiek izbeigta. Savukārt, ja tirgus dalībnieks nepiekrīt konkrētajiem tiesiskajiem pienākumiem jau pēc lēmuma par lietas izpētes izbeigšanu ar rakstveida apņemšanos un atsakās tos pildīt, KP var uzsākt tiesisko pienākumu piespiedu izpildi atbilstoši KL 27.² panta otrajai daļai (sk. Skaidrojuma **Error! Reference source not found.** nodaļu). Tāpat saskaņā ar 27.² panta trešo daļu KP ir tiesības atjaunot ar rakstveida apņemšanos izbeigto lietu.

3.2 PĀRSKATĪŠANAS KĀRTĪBA

- 38 Kamēr nav izpildīti, atcelti vai pārskatīti ar rakstveida apņemšanos noteiktie tiesiskie pienākumi, tie ir spēkā un tirgus dalībniekam saistoši. Rakstveida apņemšanās visbiežāk var tikt pārskatītas divos gadījumos: (1) kad beidzas noteiktais tiesisko pienākumu darbības termiņš, ja tāds bijis paredzēts, vai (2) būtiski izmainās situācija tirgū.
- 39 Gadījumā, ja rakstveida apņemšanās ietvertie tiesiskie pienākumi ir terminēti, tirgus dalībnieks, attiecībā uz kuru noteikti tiesiskie pienākumi, savlaicīgi, pirms termiņa beigām, vēršas KP ar lūgumu izvērtēt nepieciešamību pagarināt esošo tiesisko pienākumu termiņu vai noteikt, ka termiņš vēsturiski piemērotajiem tiesiskajiem pienākumiem nav pagarināms.
- 40 Gadījumā, ja kopš lietas izbeigšanas ar rakstveida apņemšanos ir būtiski mainījusies tirgus situācija, kura padara tiesisko pienākumu izpildi par neiespējamu vai neefektīvu, tad KP ir tiesības, pēc savas iniciatīvas, ierosināt pārskatīt tirgus dalībnieka rakstveida apņemšanos. Arī tirgus dalībniekam ir tiesības vērsties pie KP gadījumā, ja tas uzskata, ka rakstveida apņemšanos vairs nav iespējams izpildīt objektīvu apsvērumu dēļ. Šādā gadījumā KP uzsāk sarunas ar konkrēto tirgus dalībnieku, veicot minēto apstākļu izvērtējumu, lai noteiktu, vai tirgus dalībnieka izteiktais pamatojums ir objektīvs, lai veiktu rakstveida apņemšanās pārskatīšanu. Pēc nepieciešamības arī šajā gadījumā KP var organizēt tirgus testēšanu jeb publisko konsultāciju (sk. Skaidrojuma 28. un 29. rindkopu) vai veikt citus pasākumus, lai noskaidrotu objektīvo patiesību.
- 41 Ja tiek konstatēts, ka ar lēmumu par lietas izbeigšanu ar rakstveida apņemšanos uzliktie tiesiskie pienākumi ir aktualizējami, lietas izpēte tiek atjaunota, pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 87. panta pirmo daļu un KL 27.² panta trešo daļu.

5. PIEMĒRS– PĀRSKATĪŠANAS KĀRTĪBA

20.11.2009. KP izbeidza lietas izpēti pret Akciju sabiedrību "Latvenergo" (turpmāk – Latvenergo)¹⁶, jo Latvenergo ar rakstveida apņemšanos apņēma novērst KP konstatēto problemātiku, kas izpaudās, kā dominējošā stāvokļa jaunprātīga izmantošana Rīgas siltumenerģijas vairumtirdzniecības tirgū, piedāvājot cenas, kas varētu izspiest konkurentus no tirgus.

2018. gadā Latvenergo vērās KP ar lūgumu pārskatīt 2009. gadā noteiktos tiesiskos pienākumus, pamatojoties uz būtiskām izmaiņām tirgus apstākļos un tehnoloģiskajos procesos. KP, izvērtējot situāciju un veicot publiskās konsultācijas¹⁷, secināja, ka tiesisko pienākumu izpilde ir jāaktualizē. Rezultātā 29.07.2021. KP nolēma grozīt 20.11.2009. lēmumu daļā par noteiktajiem tiesiskajiem pienākumiem un noteikt Latvenergo pildīt precizētus tiesiskos pienākumus.¹⁸

4 RAKSTVEIDA APŅEMŠANĀS NEPILDĪŠANA

4.1 PIESPIEDU NAUDA

- 42 Atbilstoši KL 27.² panta otrajai daļai, ja tiesiskie pienākumi, kurus tirgus dalībnieks rakstveidā apņēmis pildīt, netiek pildīti, to piespiedu izpilde tiek veikta KL 8.¹ pantā noteiktajā kārtībā. Proti, ja tiesiskais pienākums netiek pildīts, KP var veikt tiesiskā pienākuma izpildi piespiedu kārtā ar piespiedu naudas palīdzību.
- 43 Atbilstoši KL 8.¹ panta piektajā daļā noteiktajam piespiedu naudas apmēru nosaka līdz pieciem procentiem no pēdējā finanšu gada vidējā vienas dienas neto apgrozījuma par katru dienu, bet ne mazāk kā 250 *euro* par katru dienu līdz tiesiskā pienākuma izpildei. Savukārt atbilstoši minētā panta 5.¹ daļai, ja pārkāpums izdarīts lietā par iespējamo LESD 101. panta 1. punktā (izņemot *hardcore restrictions*) vai LESD 102. pantā noteikto tiesību pārkāpumu, piespiedu naudas apmēru nosaka līdz desmit procentiem no pēdējā gada apgrozījuma.

4.2 LIETAS IZPĒTES ATJAUNOŠANA

- 44 Saskaņā ar KL 27.² panta trešo daļu KP var atjaunot lietas izpēti, kas izbeigta ar rakstveida apņemšanos. Līdz šim KP savā praksē lietas izpēti, kas tikusi izbeigta saskaņā ar KL 27.² pantu, ir atjaunojusi vienu reizi. Tā var tikt atjaunota šādos gadījumos:
- 1) ja tiesisko pienākumu izpildi nav izdevies īstenot piespiedu izpildes kārtībā un ja uzlikto tiesisko pienākumu neizpildes sekas nerada pietiekami atturošu efektu (praksē konstatēti gadījumi, kad, neizbeidzot konkurences tiesību pārkāpumu, pārkāpējam ir tieši izdevīgi turpināt gūt nelikumīgus ienākumus, deformējot konkurenci un nodarot neatgriezenisku kaitējumu tirgū);

¹⁶ Sk. KP 20.11.2009. lēmums Nr. 44 lietā Nr. 3114/09/05/1, *Akciju sabiedrība "Latvenergo"*.

¹⁷ KP mājaslapa, jaunumu sadaļa: KP aicina paust viedokli par AS "Latvenergo" uzlikto tiesisko pienākumu siltumenerģijas atlaides aprēķināšanai. Pieejams: <https://www.kp.gov.lv/lv/jaunums/kp-aicina-paust-viedokli-par-latvenergo-uzlikto-tiesisko-pienakumu-siltumenergijas-atlaides-aprekinasanai-0>.

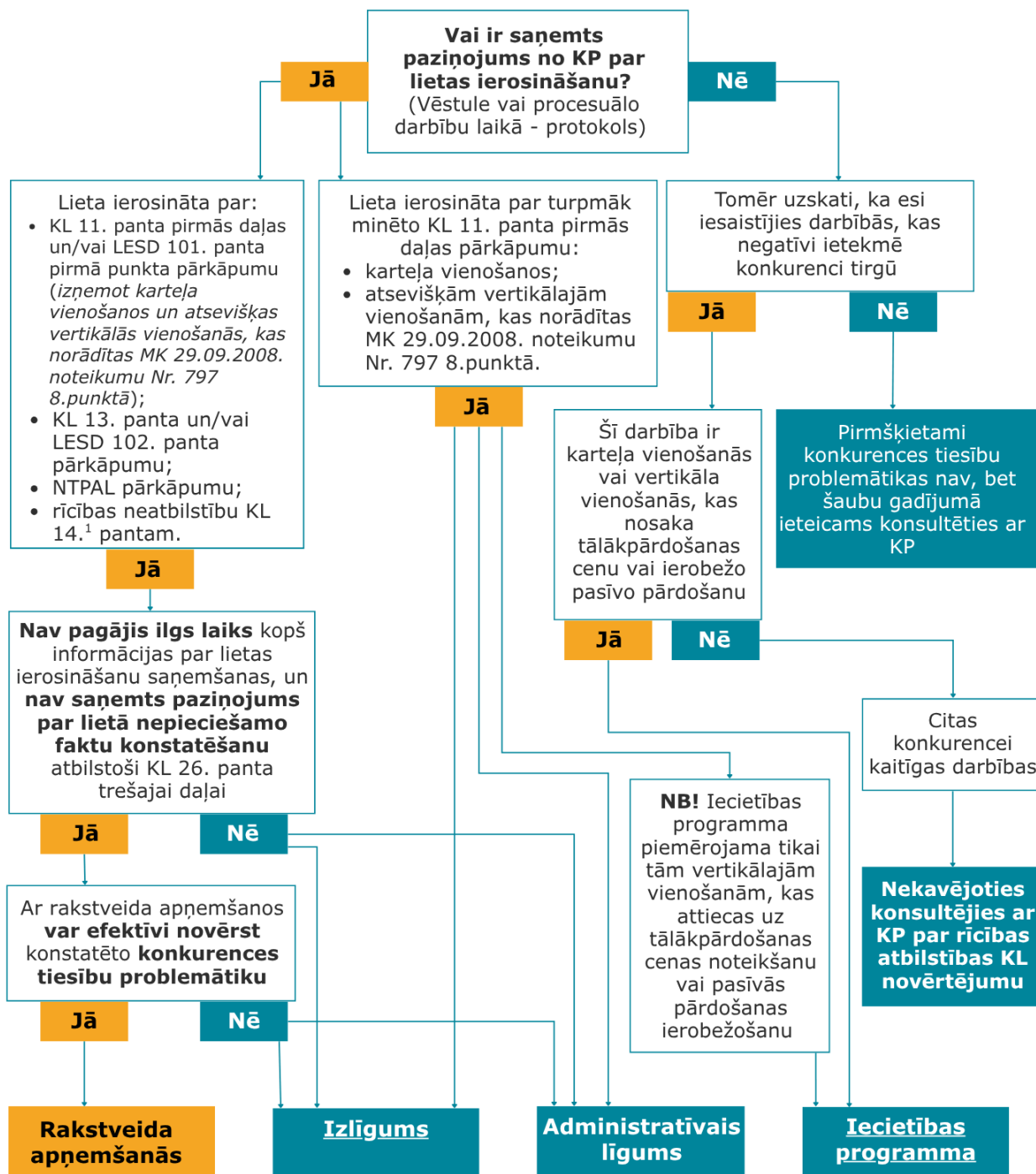
¹⁸ KP 29.07.2021. lēmums Nr. 20 lietā Nr. 3114/09/05/1, *Akciju sabiedrība "Latvenergo"*.

- 2) ja lēmums par lietas izbeigšanu ar rakstveida apņemšanos tika pieņemts, balstoties uz nepilnīgu, nepatiesu vai maldinošu informāciju, ko tirgus dalībnieks sniedza KP. Papildus atbilstoši KL 9.⁴ pantam par nepatiesas vai maldinošas informācijas sniegšanu KP ir tiesīga tirgus dalībniekam piemērot naudas sodu.
- 45 Jāņem vērā, ka, atjaunojot lietas izpēti, lēmuma pieņemšanas termiņš sākas no jauna ar lietas izpētes atjaunošanas dienu¹⁹, un KP atbilstoši KL 8. panta pirmās daļas 3. punktam ir tiesības pieņemt lēmumu par pārkāpuma konstatēšanu, tiesiskā pienākuma un naudas soda uzlikšanu.

¹⁹ Atbilstoši KL 27.² panta ceturtajai daļai.

5 PAŠNOVĒRTĒJUMA RĪKS

VAI LIETAS IZPĒTI IESPĒJAMS IZBEIGT AR RAKSTVEIDA APŅEMŠANOS?

Lietoto saīsinājumu saraksts

KL - Konkurences likums

LESD - Līgums par Eiropas Savienības darbību

MK 29.09.2008. noteikumi Nr. 797 - Ministru Kabineta 29.09.2008. noteikumi Nr. 797 "Noteikumi par atsevišķu vertikālo vienošanos nepakļaušanu Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā noteiktajam vienošanās aizliegumam"

LĪDZŠINĒJĀ KP PRAKSĒ PIEŅEMTĀS RAKSTVEIDA APŅEMŠANĀS

LIETA	PĀRKĀPUMS	PROBLEMĀTIKA	RAKSTVEIDA APŅEMŠANĀS
Alternatīvās izglītības procesa vadības apvienība un SIA "TOP info"²⁰ (2008)	Aizliegta vienošanās (KL 11. panta pirmās daļas 4. punkts)	Vienoššanās starp diviem tirgus dalībniekiem, ka līguma par datorprogrammas izmantošanu slēgšana atkarīga no tā, vai tiek izpildītas papildu saistības, kas pēc būtības un komerciālā lietojuma neattiecas uz konkrēto darījumu	• pildīt tiesiskos pienākumus, lai novērstu to darbību sekas – datorprogrammas izmantošanu padarīja atkarīgu no tā, vai izglītības iestādes uzņemas papildu saistības, kas pēc būtības un komerciālā lietojuma neattiecas uz datorprogrammas izmantošanu; • paziņot KP par rakstveida apņemšanās noteikto pienākumu izpildi.
Sabiedrība ar ierobežotu atbildību		Tālākpārdošanas cenu noteikšana	• tieši vai netieši neierobežot pircēju tālākpārdošanas cenu, skaidri norādīt, ka konkrētā cena ir vienīgi

²⁰ KP 17.09.2008. lēmums lietā Nr. 95 par Konkurences likuma 13. panta 3. punktā noteiktā aizlieguma pārkāpumu Alternatīvās izglītības procesa vadības apvienības darbībā un Konkurences likuma 11. panta 4. punktā noteiktā aizlieguma pārkāpumu Alternatīvās izglītības procesa vadības apvienības un SIA „TOPinfo” darbībā. Pieejams: https://lemumi.kp.gov.lv/files/lemumu_pielikumi/v8DcEv6kGy.pdf.

"BALTIC MULTI MEDIA" ²¹ (2009)	Aizliegta vienošanās (KL 11. panta pirmās daļas 1. punkts)		ieteicamā tālākpārdošanas cena un pircējs nav ierobežots individuāli noteikt tālākpārdošanas cenu.
Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "PRESES SERVISS" (2009) ²²	Dominējošā stāvokļa ļaunprātīga izmantošana (KL 13. panta pirmās daļas 4. un 5. punkts)	Diskriminējošas un netaisnīgas atlaides un nevienādu noteikumu piemērošana ekvivalentos darījumos un netaisnīgu tirdzniecības noteikumu uzspiešanai tirgus dalībniekiem	• novērst neproporcionālu atlaižu un samaksas termiņu piemērošanu; • paziņot KP par rakstveida apņemšanās ietvert tiesisko pienākumu izpildi.
SIA "FORUM CINEMAS" (2009) ²³	Dominējošā stāvokļa ļaunprātīga izmantošana (KL 13. panta	Komerčiāli sensitīvas informācijas izpaušanas uzspiešana, nepamatotu prasību attiecībā uz filmu popularizēšanu uzspiešana un darbības filmu	• noteiktā termiņā SIA „Forum Cinemas” ilgtermiņa sadarbības līgumā ietvert noteikumu, ka pieprasītā garantijas summa nepārsniegs SIA „Multiplex

²¹ KP 18.06.2009. lēmums lietā Nr. 18 par Konkurences likuma 11. panta pirmās daļas 1. punktā noteiktā aizlieguma pārkāpumu SIA „Baltic Multi Media” darbībā. Pieejams: https://lemumi.kp.gov.lv/files/lemumu_pielikumi/MEMxprKJOOk.pdf.

²² KP 21.01.2009. lēmums lietā Nr. 4 par Konkurences likuma 13. panta 4. un 5. punktā noteikto pārkāpumu SIA „Preses Serviss” darbībā. Pieejams: https://lemumi.kp.gov.lv/files/lemumu_pielikumi/9HZPLwXgIR.pdf.

²³ KP 09.07.2009. lēmums lietā Nr. 22 par Konkurences likuma 13. panta pirmās daļas ģenerālklausulas, 1. un 4. punktā noteikto pārkāpumu SIA „Forum Cinemas” darbībā. Pieejams: https://lemumi.kp.gov.lv/files/lemumu_pielikumi/AdIckPsQT3.pdf.

	pirmās daļas ģenerālklausula, 1. un 4. punkts)	demonstrēšanas tirgū šķērs subsidēšana no ienākumiem filmu izplatīšanas tirgū	Systems” 3 nedēļu vidējo apgrozījumu; • nepieprasīt informāciju, no konkurentiem par biļešu cenām, skatītāju zāļu (auditoriju) izvēli/noteikšanu, nepiemēros nesamērīgas prasības attiecībā uz mārketinga pasākumiem; • noteiktā termiņā nodrošināt SIA „Forum Cinemas” uzņēmuma iekšējas strukturālas izmaiņas, kas nodrošina filmu izplatīšanas un demonstrēšanas biznesa nodalīšanu; • pārtraukt izmantot „Forum Cinemas” firmu, logo un preču zīmi mārketinga un reklāmas darbībā, kas saistīta ar filmu izplatīšanu, tajā skaitā netitrēt filmas ar uzrakstu „„Forum Cinemas” piedāvā”, kā arī neizmantojot filmu studiju un izplatītāju piešķirtos reklāmas un mārketinga līdzekļus, kas paredzēti konkrētas filmas reklāmai sava kinoteātra reklamēšanai.
--	---	--	---

Akciju sabiedrība "Latvenergo" ²⁴ (2009)	Dominējošā stāvokļa ļauņprātīga izmantošana (KL 13. panta pirmās daļas 4. punkts)	Retroaktīvās atlaides	konkrēts rakstveida apņemšanās saturs ir ierobežotas pieejamības informācija, bet rakstveida apņemšanās vērsta uz atlaižu sistēmas izmaiņām, piemērojot lotu sistēmu, kurā siltumenerģijas apjoms tiek sadalīts lotēs.
Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Consultant" jeb salīdzini.lv ²⁵ (2010)	Dominējošā stāvokļa ļauņprātīga izmantošana (KL 13. panta pirmās daļas 3. punkts)	Tiešu vai netiešu norādījumu došana interneta veikaliem par to sadarbību ar tirgus dalībniekiem, kas ir salīdzini.lv konkurenti un tieši vai netieši izvirzīti sadarbības nosacījumi atkarībā no tā, vai interneta veikali sadarbojas ar salīdzini.lv konkurentiem	Nerīkoties tā, lai: - tiešā vai netiešā veidā dotu interneta veikaliem norādījumus par to sadarbību ar tirgus dalībniekiem, kas darbojas interneta veikalu piedāvājumu izvietojšanas specializētajos salīdzināšanas portālos (vai kontrolētu šādu sadarbību); - tieši vai netieši izvirzītu sadarbības nosacījumus atkarībā no tā, vai

²⁴ KP 20.11.2009. lēmums lietā Nr. 44 par Konkurences likuma 13. panta pirmās daļas 4. punkta pārkāpumu AS „Latvenergo” darbībā. Pieejams: https://lemumi.kp.gov.lv/files/lemumu_pielikumi/PJ53Mjc90l.pdf.

²⁵ KP 23.07.2010. lēmums lietā Nr. 57 par Konkurences likuma 13. panta pirmās daļas 3. punkta pārkāpumu SIA „Consultant” darbībā. Pieejams: https://lemumi.kp.gov.lv/files/lemumu_pielikumi/YYvotzREt0.pdf.

			interneta veikali sadarbojas ar citiem tirgus dalībniekiem, kas darbojas interneta veikalu piedāvājumu izvietojuma specializētajos salīdzināšanas portālos.
AS "Nasdaq OMX Riga" ²⁶ (2011)	Dominējošā stāvokļa ļaunprātīga izmantošana (KL 13. panta pirmās daļas 4. punkts)	Netaisnīgu pārdošanas cenu uzspiešana	• tieši vai netieši neierobežot pircēju tālākpārdošanas cenu, skaidri norādīt, ka konkrētā cena ir vienīgi ieteicamā tālākpārdošanas cena un pircējs nav ierobežots individuāli noteikt tālākpārdošanas cenu.
Humana GmbH un sabiedrība ar ierobežotu atbildību "MedProf" (2011) ²⁷	Aizliegta vienošanās (LESD 101. panta pirmās daļas a) un c) apakšpunkti)	Plaši interpretējami piegādes līguma noteikumi, kas nākotnē potenciāli var ierobežot konkurenci (<i>inter-brand</i> konkurenci un pasīvās pārdošanas aizliegums)	• grozīt piegādes līgumu, lai nākotnē piegādes līguma noteikumi neierobežotu konkurenci.

²⁶ KP 18.12.2009. lēmums lietā Nr. 60 par Konkurences likuma 13. panta pirmās daļas 4. punktā noteiktā aizlieguma pārkāpumu AS „Nasdaq OMX Riga” darbībā. Pieejams: https://lemumi.kp.gov.lv/files/lemumu_pielikumi/IMgvkfcvLG.pdf.

²⁷ KP 15.07.2011. lēmums lietā Nr. 41 par Līguma par Eiropas Savienības darbību 101. panta pirmās daļas a) un c) apakšpunktā noteikto aizliegumu pārkāpumiem Humana GmbH un SIA „MedProf” darbībā. Pieejams: https://lemumi.kp.gov.lv/files/lemumu_pielikumi/TWiBh2BBRe.pdf.

Valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs"²⁸ (2011)	Dominējošā stāvokļa ļaunprātīga izmantošana (KL 13. panta pirmās daļas 4. punkts)	Netaisnīgu pārdošanas cenu piemērošana	• ar nosacījumu, ka tiks izstrādāti attiecīgi Ministru kabineta noteikumi, kas ietvers strīdus pakalpojuma maksas aprēķinu metodiku, tiks sagatavots noteikumu projekts par pakalpojumu cenu noteikšanas metodiku un izmantošanas cenu.
Latvijas Izpildītāju un producentu apvienība²⁹ (2012)	Dominējošā stāvokļa ļaunprātīga izmantošana (KL 13. panta pirmās daļas 4. punkts)	Netaisnīgu pārdošanas cenu (tarifu) piemērošana un neskaidras atlaižu sistēmas piemērošana	• nodrošināt maksājamās atlīdzības apmēru un atlaižu piešķiršanas sistēmas skaidrojuma publisku pieejamību; • precizēt maksājamās atlīdzības atlaižu piemērošanas principu sistēmu.
SIA "Sabiedrība Mārupe"³⁰ (2012)	Dominējošā stāvokļa	Iepriekšējā lietotāja parādu sasaistīšana ar esošā lietotāja tiesībām saņemt pakalpojumu	• neizvirzīt nosacījumus, kas līgumu par sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu noslēgšanu padara

²⁸ KP 24.02.2011. lēmums lietā Nr. 12 par Konkurences likuma 13. panta pirmās daļas 4. punktā noteiktā aizlieguma pārkāpumu VSIA „Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs” darbībā. Pieejams: https://lemumi.kp.gov.lv/files/lemumu_pielikumi/D1WajnZt01.pdf.

²⁹ KP 03.08.2012. lēmums lietā Nr. 61 par Konkurences likuma 13. panta pirmās daļas 4. punktā noteiktā aizlieguma pārkāpumu Latvijas Izpildītāju un producentu apvienības darbībā. Pieejams: https://lemumi.kp.gov.lv/files/lemumu_pielikumi/yJB3SaF10d.pdf.

³⁰ KP 02.11.2012. lēmums lietā Nr. 87 par Konkurences likuma 13. panta pirmās daļas 3. punktā noteikto aizlieguma pārkāpumu SIA "Sabiedrība Mārupe" darbībā. Pieejams: https://lemumi.kp.gov.lv/files/lemumu_pielikumi/wQ3UboJ3VZ.pdf.

	Jaunprātīga izmantošana (KL 13. panta pirmās daļas 3. punkts)		atkarīgu no tā, vai jaunais īpašnieks/valdītājs sedz iepriekšējā īpašnieka/valdītāja saistības; • neizvirzīt nosacījumus, kas līgumu par sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu noslēgšanu padara atkarīgu no tā, vai tirgus dalībnieks uzņemas citas papildu saistības, kuras pēc būtības un komerciālā lietojuma neattiecas uz konkrēto darījumu.
Latvijas augu aizsardzības līdzekļu ražotāju un tirgotāju asociācijas (2013) ³¹	Aizliegta vienošanās (KL 11. panta pirmās daļas 1. punkts)	Komerčiāli sensitīvas informācijas apkopšana un apmaiņa	• statistikas datu apkopšanas un apmaiņas sistēmas precizēšana, datus nododot asociācijas biedriem tikai apkopotā veidā; • informēt LAALRUTAS esošos biedrus, kā arī potenciāli jaunus biedrus par AAL informācijas apkopšanas noteikumiem LAALRUTA ietvaros.

³¹ KP 22.08.2013. lēmums lietā Nr. 41A par Konkurences likuma 11. panta pirmās daļas 1. punkta iespējamo pārkāpumu Latvijas augu aizsardzības līdzekļu ražotāju un tirgotāju asociācijas – LAALRUTA - un SIA „Baltic Agro”, SIA „Latagra”, LPKS „Latraps”, SIA „Scandagra Latvia”, SIA „Litagra”, SIA „KONEKESKO LATVIJA” darbībās. Pieejams: https://lemumi.kp.gov.lv/files/lemumu_pielikumi/Dx8B5bGSz3.pdf.

Rīgas pašvaldības sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Rīgas satiksme", Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Pilsētas līnijas" un SIA "JCDecaux Latvija" (2017)³²	Aizliegta vienošanās (KL 11. panta pirmā daļa)	Nekonkurēšanas un ekskluzīvas piegādes noteikumi savstarpējos līgumos par reklāmas izvietojumu Rīgas satiksmes sabiedriskā transporta pieturvietās	• Rīgas Satiksmes apņemšanās ietvēra pienākumu savā tīmekļa vietnē turpmāk publiskot informāciju par noslēgtajiem līgumu termiņiem ar Pilsētas līnijas un JCDecaux, kā arī par nākotnes sadarbības iespējām ar RS par pieturvietu uzstādīšanu vai nomaiņu; • JCDecaux un Pilsētas līnijas apņemšanās ietvēra veikt grozījumus KP identificētajos problemātiskajos līgumos, turpmāk neiekļaut nekukurēšanas un ekskluzīvās piegādes noteikumus līgumos ar lietas dalībniekiem, kā arī rūpīgi izvērtēt turpmākos līgumus ar sadarbības partneriem, lai nepieļautu konkurenci ierobežojošu noteikumu iekļaušanu, kā arī piekrišanu tam, ka RS savā tīmekļa vietnē publicē informāciju par noslēgtajiem līgumiem ar lietas dalībniekiem.
---	---	---	---

³² KP 14.09.2017. lēmums lietā Nr. 19 par Konkurences likuma 11. pantā noteiktā aizlieguma pārkāpumu SIA "Rīgas satiksme", SIA "Pilsētas līnijas" un SIA "JCDecaux Latvija" darbībās. Pieejams: https://lemumi.kp.gov.lv/files/lemumu_pielikumi/Un7XkkeLjp.pdf.

